

ANSØGNINGSSKEMA: FAGLIGT NETVÆRK

Faglige netværk er flerårige og længerevarende netværksstrukturer

NGO-FORUM

C/O

Folkekirkens Nødhjælp

Nørregade 15

1165 København K

Underskrevet ansøgning skal indsendes elektronisk til: meh@dca.dk

J.nr.(udfyldes af NGO-forum):

Netværket:	Navn: MENA Netværket Adr: Fælledvej 12, 2200 København N Tlf: 77310000 E-mail: mdu@ms.dk Kontaktperson: Mettine Due
Juridisk og økonomisk ansvarlig organisation i netværket (lead agency)	Navn: Mellempfolkeligt Samvirke Adr: Fælledvej 12, 2200 København N Tlf: 77310000 E-mail: bha@ms.dk Kontaktperson: Birte Hald
Øvrige (danske) organisationer i netværket: (tilføj gerne flere)	Navn: MENA Netværket har pt. 34 medlemmer (se bilag 5)
Støtteperiode for det faglige netværk:	1. april 2010 – 31. december 2011
Ansøgt beløb fra NGO-forum samlet:	1.148.592 DKK
Ansøgt beløb fra NGO-forum første år:	499.598 DKK
Andre finansieringskilder til Netværket:	N/A
Er dette en genansøgning (har tidligere søgt Udenrigsministeriet, Minipuljen eller NGO-forum)?	☒ Ja. Dato for ansøgningen: 2. november 2009 (NGO-forum) ☐ Nej
<p>Formålet med Netværket er "at styrke danske organisationers vidensdeling og kompetencer vedrørende de særlige forhold, der gælder i Mellempøsten/Nordafrika, for derved at styrke kvaliteten af den danske indsats i regionen". Mellempøsten/Nordafrika (MENA) er en ny region for mange organisationer. Den nye kontekst og de nye samarbejdspartnere har skabt behov for en bedre forståelse af konteksten og nye tilgange til partnerskaber – bl.a. pga. den anderledes politiske og religiøse kontekst. Netværket vil være forum for faglig fordybelse, erfaringsudveksling, inspiration og kompetenceudvikling, og vil hermed styrke medlemmerne i deres rolle som partnere til civilsamfundsorganisationer i MENA-regionen. I sidste ende forventes det at højne kvaliteten af programmerne. Netværket er åbent for medlemskab for organisationer og offentlige institutioner, der er involveret i partnerskabsprojekter i MENA. En del af aktiviteterne vil kun være for medlemmer, f.eks. arbejdsgrupper og redskabskurser, mens andre, f.eks. debattmøder, vil være åbne for alle. Her tænkes især også på forskningsinstitutioner, medie-folk, studerende og etniske minoritetsforeninger.</p>	

Dato:

Underskrift (ansvarlig person):

1. Netværkets tema

På baggrund af et længerevarende ønske i NGO miljøet om at styrke kapaciteten hos organisationer, der arbejder i Mellemøsten og Nordafrika, blev der 1. april 2009 med en bevilling fra Projektrådgivningens Mini-netværkspulje opstartet et fagligt netværk med fokus på denne region.

Et fagligt netværk omkring Mellemøsten/Nordafrika (MENA) er en opfølgning på en dansk satsning og særligt fokus på regionen. Danmark har i de seneste år styrket forbindelserne til Mellemøsten og Nordafrika via politiske kontakter, åbning af nye ambassader og støtte kanaliseret gennem Det Arabiske Initiativ og erhvervssamarbejde. En lang række danske NGOer og offentlige institutioner har støttet op om denne satsning og er gået ind i et folkeligt samarbejde med civilsamfundsorganisationer og offentlige institutioner i regionen – for fleres vedkommende for første gang. Under Det Arabiske Initiativ (DAI) har Center for Kultur og Udvikling (CKU) en bevilling til at udarbejde et nyhedsbrev, hvis formål er at være en platform for informationsudveksling og at medvirke til at skabe synergi mellem de forskellige projekter finansieret af DAI. Der har imidlertid ikke været afsat ressourcer til systematiseret at arrangere erfaringsudvekslingsmøder, styrke kapaciteten hos de involverede organisationer eller videreudvikle redskaber til at opkvalificere arbejdet i regionen. Formålet med MENA Netværket er derfor **”at styrke danske organisationers vidensdeling og kompetencer vedrørende de særlige forhold, der gælder i Mellemøsten/Nordafrika, for derved at styrke kvaliteten af den danske indsats i regionen”**. Netværket bygger videre på den informationsudveksling, der allerede er etableret under Det Arabiske Initiativ, men inkluderer også organisationer og programmer, der ikke er finansieret heraf.

Samarbejdet mellem Danmark og Mellemøsten/Nordafrika er angivet som et af prioritetsområderne i de *”Fælles strategiske prioriteter i de faglige netværk 2010-2011”* vedtaget af NGO-forum i juni 2009. MENA-regionen er skueplads for en række både åbne og latente konflikter, der alle har indflydelse på stabiliteten i regionen og i resten af verden, bl.a. den langvarige konflikt mellem Israel og palæstinenserne og de interne konflikter i Libanon og Irak. Øget polarisering mellem reformvenlige aktører og religiøse fundamentalister har også ført til vold og ustabilitet i regionen, og samtidig er ekstremister i både MENA og Vesten med til at fremprovokere og fastholde sammenstød mellem Vesten og den arabiske verden. Selvom det er en rig region, er levevilkårene for mange, ikke mindst flygtninge og internt fordrevne, vanskelige. Analyser og rapporter fra bl.a. FN viser, at udviklingen i regionen – målt på de fleste indikatorer – ikke har fulgt med andre regioners udvikling. Dette gælder de traditionelle økonomiske målestokke, men i høj grad også de politiske vilkår, demokratisering og menneskerettigheder¹. Som ovenfor beskrevet har et stort antal danske organisationer i de senest år engageret sig i et folkeligt samarbejde med partnere i regionen for at skabe mellemfolkelig dialog, støtte igangværende reformprocesser eller bidrage med bistand til sårbare grupper.

MENA-regionen er en ny region for en del organisationer. Denne nye kontekst og nye samarbejdspartnere har skabt et behov for en bedre forståelse af konteksten og nye redskaber og tilgange til arbejdet. Behovet for et fagligt netværk omkring Mellemøsten og Nordafrika bekræftes også i et nyligt gennemført review af Det Arabiske Initiativ, der konkluderer, at der er *”et stigende behov for systematisk og formel erfaringsudveksling blandt de danske partnere”*, og at danske partnere kunne være bedre rustet til at varetage arbejdet i regionen. De anbefaler derfor, at der bør være mere regelmæssig udveksling af generel viden om området partnere imellem samt behov for styrkelse af de danske partners forståelse af de politiske udviklinger i regionen².

Netværket er forum for faglig fordybelse, der sætter de deltagende organisationer bedre i stand til at forstå konteksten i MENA-regionen, og er samtidig forum for erfaringsudveksling, inspiration og fælles kompetenceudvikling. Netværket har således primært fokus på kapacitetsopbygning af medlemmerne i form af redskabskurser, seminarer, erfaringsudveksling og arbejdsgrupper og forventes dermed at styrke medlemmernes rolle som partnere til civilsamfundsorganisationer i MENA-regionen og højne kvaliteten af arbejdet. Det er også idéen, at Netværket vil kunne bidrage til bedre koordination mellem de danske

¹ Se bl.a. FNs Arab Human Development Report, 2005 og 2009

² S. 25 – 26, s.33 og s. 34, Review af Det Arabiske Initiativ, dansk syntese rapport, Skadkær Consult, juli 2009.

organisationer og således gavne organisationer i regionen. Desuden planlægges det at inddrage partnere fra regionen i nogle af redskabskurserne, så der bliver fokus på fælles læring. Finansiering heraf vil komme fra de danske medlemsorganisationer.

I partnerskaber med organisationer i MENA møder de danske organisationer og offentlige institutioner en række fælles udfordringer, som er specielle for denne kontekst. Netværksmedlemmerne har – ved netværksmøder i december 2008 og maj 2009 - især identificeret følgende temaer:

A. Civilsamfundsstrukturer og partnerskaber

Mellemøsten betragtes som en af de mindst demokratiske og frie regioner i verden, og civilsamfundet er underlagt politiske og juridiske restriktioner fra de oftest ikke demokratiske-valgte regeringer. Der er derfor ikke noget stærkt civilsamfund – de fleste organisationer er enten styret af regeringen eller, som Jordan, af Kongehuset. Det stiller helt særlige udfordringer og dilemmaer for os som partnere. I de senere år er der samtidig sket en styrkelse af islam som kulturel referenceramme, og en stigende opbakning til islamiske sociale og politiske organisationer præger samfundene. Der er dog stor mangfoldighed i disse organisationer, og deres indflydelse på landene i regionen går i mange forskellige retninger politisk, socialt og kulturelt. Men på grund af den store tilslutning i befolkningen er disse organisationer oftest blandt de væsentligste aktører i civilsamfundet og dermed oplagte partnere for danske organisationer, hvilket giver udfordringer i samarbejdet.

B. Køn

En af de helt centrale problemstillinger i MENA-regionen er mangel på ligestilling og kvinders muligheder for deltagelse i samfundslivet, og MENA-regionen ligger i bunden af *UNDPs Gender Empowerment Measure*. Der er stærke kvindeorganisationer, og som enkeltindivider sidder der kvinder stærkt placeret mange steder. Helt overordnet er kvinder dog dårligt repræsenteret indenfor det politiske domæne og deres deltagelse i det offentlige liv bliver generelt udfordret af konservative politiske og sociale strukturer. Traditionelle opfattelser og magtstrukturer begrænser mange steder kvinders muligheder for at deltage i dele af samfundslivet, og dette giver særlige udfordringer i forhold til at inkludere og nå kvinder og piger i projekt- og programsamarbejdet. Der er derfor fokus på at styrke danske organisationers kapacitet til at mainstreame køn i arbejdet. KVINFO påtager sig en særlig rolle på dette område, og nogle af aktiviteterne vil foregå i tæt samarbejde med Kønsnet og *Euro-Mediterranean Human Rights Network (EMHRN)*'s arbejdsgruppe om køn og kvinders rettigheder³.

C. Menneskerettigheder

Der er stadig væsentlige begrænsninger på menneskerettighederne i regionen, herunder særligt diskrimination af kvinder, minoriteter og migranter. Et af de store problemer i de seneste år er desuden at garantere respekt for menneskerettigheder i kampen mod terrorisme. Det politiske klima i regionen er domineret af volden i Irak, Israel-Palæstina konflikten, urolighederne i Libanon og de deraf følgende konsekvenser, hvilket gør det sværere at beskytte borgernes rettigheder. Nogle lande har været i undtagelsestilstand i årtier, og i flere lande oplever menneskerettighedsorganisationer desuden, at deres forenings- og forsamlingsfrihed begrænses. En del af de danske organisationer, der arbejder med menneskerettigheder, er medlem af EMHRN, som også selv er medlem af MENA netværket. Men også organisationer, der ikke specifikt arbejder med et menneskerettighedsfokus, støder i praksis på dilemmaer om rettigheder og har efterspurgt større viden på området.

D. Fortalervirksomhed og dialog

Arbejdet med fortalervirksomhed stiller ligeledes en lang række nye udfordringer for både de danske NGO'er og partnere i regionen – ikke mindst i forhold til at forstå konflikterne i regionen og de internationale politiske processer omkring dem. Kriserne omkring Muhammed tegningerne i 2005/2006 og 2008 har desuden vist, at der er et behov for mellemfolkelig dialog, og en lang række af de danske projekter fokuserer netop på at skabe dialog. Men hvordan etableres denne dialog? Hvordan undgår man monolog? Og hvordan måler og dokumenterer man effekten af dialogen? Hvad er de danske organisationers rolle i samspillet mellem udvikling og dialog? Dette er nogle af de udfordringer, medlemsorganisationerne møder i partnerskabsprojekterne.

³ Arbejdsgruppen består af 15 kvinde- og menneskerettighedsorganisationer i MENA-regionen

Udover at styrke medlemmernes viden og kompetencer indenfor ovenstående specifikke faglige temaer og MENA-regionen generelt, har medlemsorganisationer udtrykt behov for et netværk, hvor der er mulighed for at:

- Udveksle erfaringer, få inspiration og møde andre MENA interesserede
- Koordinere indsatsen, herunder kortlægge hvem der laver hvad, for derved at identificere muligheder for synergi og samarbejde
- Samarbejde om fælles database over folk med MENA ekspertise
- Få kontekst-specifik rådgivning til projektforbereelse, -gennemførelse og evaluering for derigennem at øge kvaliteten og effekten af fremtidige projekter; herunder også praktiske spørgsmål om logistik og kulturelle koder⁴. Dette er særligt relevant for organisationer, som for første gang er engageret i MENA, og som kunne have stor gavn af at sparre med og få støtte fra mere erfarne organisationer.

2. Netværkets baggrund

På baggrund af et længerevarende ønske i NGO-miljøet om at styrke kapaciteten hos organisationer, der beskæftiger sig med MENA, udarbejdede MS i august 2008 en konceptnote for et sådant fagligt netværk. Konceptnoten blev diskuteret i NGO-forum d. 28. oktober 2008. Her var der generelt opbakning til Netværket, som de fandt, var et vigtigt og nødvendigt initiativ, som burde støttes af Udenrigsministeriet. Imidlertid var der en længere diskussion af, hvilket kontor i Udenrigsministeriet der skulle finansiere netværket, og om MENA-regionen var omfattet af civilsamfundsstrategien, herunder de gældende BNI grænser. Samtidig var der diskussion af timingen, idet forvaltningen af de faglige netværk var under omorganisering. Beslutningen om at indstille Netværket til bevilling blev derfor udskudt. Udenrigsministeriets *"Kontor for Humanitær bistand og NGO samarbejde"* har efterfølgende bekræftet, at MENA-regionen ligger indenfor civilsamfundsstrategien.

I december 2008 indkaldte MS 14 af de største NGO'er, der beskæftiger sig med MENA-regionen, til et møde for at diskutere etableringen af et eventuelt MENA Netværk. Her blev det besluttet at søge Mini-netværkspuljen til at igangsætte et netværk, og de konkrete fokusområder blev identificeret (referat vedlagt som bilag 7). Finansieringen fra Projektrådgivningen gav mulighed for over et år at afprøve interessen for et fagligt netværk med fokus på MENA samt afprøve forskellige arbejdsmetoder og faglige fokusområder.

Interesse for Netværket har indtil videre vist sig at være rigtig stor – afspejlet i et stort antal medlemmer og tilmeldte til arrangementerne. Netværket blev etableret ved et møde 29. maj 2009, hvor alle organisationer og offentlige institutioner med partnere i Mellemøsten og Nordafrika var indbudt til at udveksle erfaringer fra deres projekter og identificere fokusområder for MENA Netværket. 37 mennesker fra 26 organisationer deltog i mødet. Netværket har siden fået 34 medlemmer, der repræsenterer en bred vifte af organisationer - både større NGO'er, offentlige institutioner, forskningsinstitutioner og mindre frivillig-baserede foreninger (se bilag 5). Kun organisationer og institutioner, der er involveret i partnerskabsprojekter i MENA-regionen, kan opnå medlemskab, da fokus for Netværket er at styrke medlemmerne i deres rolle som partnere.

Netværket har til dato afholdt et opstartsmøde for alle interesserede, et kursus i fortalervirksomhed ift. EU's naboskabsaftaler, kortlægning af igangværende projekter og programmer, et åbent debatmøde med en af hovedforfatterne bag *UNDP Arab Human Development Report*, et seminar med fokus på kvinderettighedsorganisationer i MENA og muligheder for samarbejde med danske organisationer samt to debatmøder om inkludering af kvinder og seksuelle minoriteter i civilsamfundsorganisationer. Desuden har der været afholdt to åbne debatmøder om henholdsvis religiøse civilsamfundsorganisationer og demokratiseringsprocesser, et lynkursus om regionen for bestyrelsesmedlemmer og øverste ledelse samt en

⁴ For generelle redskaber til projekthåndtering henvises til Projektrådgivningen m.fl.

erfaringsudvekslingsworkshop om strategier og redskaber til mobilisering af unge for medlemmer af netværket (se bilag 13 for aktivitetsoversigt for 2009).

Indeværende ansøgningen er baseret på de ønsker til netværket, som medlemmerne har udtrykt ved forberedelsesmødet i december 2008 (hvor 10 organisationer deltog), opstartsmødet i maj 2009 (hvor 26 organisationer deltog, heraf 9 af de samme som i december) samt en skriftlig forespørgsel, som alle fik mulighed for at byde ind på i juni – august 2009 (14 indsendte det udfyldte skema). Eftersom denne kortlægning af behov og ønsker lå kort tid forud for udarbejdelsen af ansøgningen, og de behov, der var blevet udtrykt, endnu ikke var fuldt dækket af netværket, vurderede Styregruppen, at det var tilstrækkeligt til udarbejdelse af en ny ansøgning. Alle medlemmer har derfor – selvom de ikke har været med i skriveprocessen - haft mulighed for at påvirke, hvad netværket skal fokusere på, og Styregruppen har på den baggrund udarbejdet ansøgningen. Den endelige aktivitetsplan for 2010 fastlægges efter et åbent netværksmøde for alle medlemmer i forår 2010.

3. Netværkets organisering

Styregruppen er ansvarlig for den overordnede ledelse og for at sikre Netværkets udvikling i tråd med dets formål. Styregruppen er også ansvarlig for at udarbejde den konkrete aktivitetsplan, herunder eventuelle arbejdsfordeling mellem medlemmerne. Styregruppen mødes en gang i kvartalet eller efter behov. Gruppen er åben for medlemsorganisationer, der måtte ønske at være med. Styregruppen er pt. sammensæt af de største danske aktører i MENA med flerårig erfaring, bred berøringsflade med partnere i Danmark samt kapacitet og finansielle ressourcer til at arbejde i MENA. Desuden dækker Styregruppen et bredt felt af tematiske områder: Køn, menneskerettigheder, kultur, medier, unge, børn og civilsamfund (se nuværende sammensætning i bilag 5).

Såfremt mere end ti organisationer ønsker at være med i Styregruppen, sammensættes gruppen efter følgende kriterier:

- 6 repræsentanter fra større danske organisationer, som
 - har en væsentlig programportefølje i MENA
 - har en bred vifte af partnere i Danmark, som er beskæftiget med projekter i regionen
 - er velforankret i MENA og har kapacitet på området
 - tilsammen dækker et bredt felt af faglige temaer
- 1 repræsentant fra en mindre, frivillig-baseret organisation
- 1 repræsentant fra en offentlig organisation
- 1 repræsentant fra en forskningsinstitution
- 1 repræsentant fra værtsorganisationen (pt. MS)

MENA Netværket udgøres af medlemmer, og det er derfor op til de enkelte medlemsorganisationer at påtage sig ansvarsområder og engagere sig i arbejdsgrupper. Den årlige rulleplan udarbejdes på et åbent møde, hvor alle medlemmer kan komme med forslag til netværkets aktiviteter. Medlemsorganisationer kan efter behov og ønske tage lead på forskellige aktiviteter, ligesom arbejdsgrupper kan foreslå og planlægge aktiviteter efter behov og ønske. Fordelingen af ansvaret vil således være meget op til de enkelte organisationer, men initiativer og processer faciliteres eller støttes af koordinatoren og Styregruppen. Der vil dog fra koordinatorens side være fokus på at inddrage de mindre organisationer, så deres ønsker og behov også imødeses, da disse organisationer ikke altid har de samme ressourcer som de større organisationer. Det kan derfor være sværere at være dagsordensættende. Omvendt har de mindre organisationer ofte tid til at engagere sig i modsætning til de mere professionaliserede organisationer. Hidtil har erfaringen også været, at de mindre og ofte frivillig-baserede organisationer har deltaget i aktiviteterne og påtaget sig en rolle i planlægning og gennemførelse af f.eks. workshoppen om unge.

Medlemmernes ressourcer anvendes på denne måde i planlægning af aktiviteter, der ligger indenfor deres faglige kompetencer. Tidligere har f.eks. Euro-Mediterranean Human Rights Network været ansvarlig for planlægning og gennemførelse af et kursus i fortalervirksomhed ift. EU's naboskabsaftaler, mens KVINFO var involveret i planlægningen af debatmøder om køn, kvinder og ligestilling i MENA, og organisationer, der arbejder med unge (Red Barnet Ungdom, Radikal Ungdom, DUF, Gam3, MS og Røde Kors Ungdom), var ansvarlige for en erfaringsudvekslingsworkshop om arbejdet med unge. Medlemmernes ressourcer, herunder netværk, partnerorganisationer og faglige viden udnyttes på denne måde i aktiviteterne. Det planlægges også at drage nytte af medlemmernes ressourcer i en slags mentor/twinning-ordning ift. at parre organisationer med stor projekterfaring i MENA med organisationer, der ikke tidligere har beskæftiget sig med regionen. Ved at medlemmer tager ansvar for eller er involveret i planlægningen af aktiviteterne sikres også, at aktiviteten er målrettet de konkrete behov i organisationerne – f.eks. var det organisationer, der selv arbejder med unge, der identificerede formål og fokus for erfaringsudvekslingsworkshoppen.

Netværket gør brug af eksisterende strukturer, såsom Nyhedsbrevet om Det Arabiske Initiativ og medlemsorganisationers hjemmesider og mailinglister, til at formidle information om planlagte arrangementer og kommunikere om resultaterne af samme. Netværkets hjemmeside (www.menanet.dk) er integreret på hjemmesiden om Det Arabiske Initiativ (www.detarabiskeinitiativ.dk). Center for Kultur og Udvikling er ansvarlig for denne del af aktiviteterne. Der er afsat et beløb til frikøb af personale hos CKU til at varetage denne funktion.

Sekretariatsfunktionen ligger hos Mellemfolkeligt Samvirke, som er bindeled mellem Styregruppen og arbejdsgrupper, formidler interesser og behov på tværs af Netværket og er overordnet ansvarlig for organiseringen af de konkrete aktiviteter. Der vil blive frikøbt personale til at varetage den faglige og koordinerende støtte. Erfaringen hidtil er, at det kræver tid at varetage koordineringen af et netværk, så der søges om en fast faglig koordinator 20 timer ugentligt. Netværkskoordinatoren vil bl.a. være ansvarlig for at facilitere samarbejdsprocesser mellem medlemmer i planlægningen af netværkets aktiviteter og, når relevant, selv varetage tilrettelæggelsen af seminarer, redskabskurser og debatmøder. Derudover vil koordinatoren etablere og styrke kontakten med forskningsmiljøet, facilitere læringsprocesser blandt medlemsorganisationerne, bistå arbejdsgrupper efter behov, løbende opdatere kortlægning af medlemmernes arbejde i regionen mm. Det forventes, at netværkskoordinatoren vil bruge 10 timer ugentligt til faglig/koordinerende støtte og 10 timer ugentligt til facilitering af seminarer/redskabskurser. (opgavebeskrivelse vedlagt som bilag 11).

MS er økonomisk ansvarlig overfor NGO-forum. Hvis enkelte organisationer står som ansvarlige for delaktiviteter, kan MS overføre midler som forskud til senere afregning.

4. Ressourcebasen

Mere end 120 danske organisationer og offentlige institutioner er i dag involveret i partnerskabsprojekter i MENA-regionen⁵. Projekt- og programsamarbejdet spænder over et bredt spektrum af tematiske områder, f.eks. menneskerettigheder, arbejdsmarked, medier, kvinders rettigheder, flygtninge og internt fordrevne, børn og unge, kultur samt dialog og gensidig forståelse. For de fleste organisationer og offentlige institutioner gælder det, at de har lang erfaring indenfor det pågældende fagområde, men for mange er det første gang, de arbejder i MENA-regionen, hvilket giver helt særlige udfordringer for arbejdet og partnerskaberne.

Netværket har pt. 34 medlemsorganisationer, som fordeler sig på følgende typer: NGOer, paraplyorganisationer, forskningsinstitutioner, offentlige institutioner, selvejende institutioner, mindre frivillig-baserede foreninger, etniske minoritetsforeninger, missionsselskab, lønmodtagerorganisation m.fl.

⁵ Pjece om Det Arabiske Initiativ, December 2008, Udenrigsministeriet

Netværket vil særligt arbejde på at styrke medlemsorganisationernes samarbejde med forskningscentre, institutioner og ressourcepersoner med særlig MENA-kompetence, heriblandt Dansk Institut for Internationale Studier (DIIS), Institut for Tværkulturelle og Regionale Studier (TORS) og Center for Mellemøststudier på Syddansk Universitet. I Netværkets første levetid er en række forskere såvel fra danske som udenlandske universitetsmiljøer været involveret i seminarer og debattmøder indenfor Netværkets temaer.

Derudover er der en række mindre organisationer udenfor det traditionelle NGO-miljø, f.eks. etniske minoritetsforeninger med rødder i MENA-regionen, som har kendskab til regionen, men er ofte ikke involveret i konkrete samarbejdsprojekter. Disse er ikke p.t. medlemmer af netværket, medmindre de har projekter i regionen, men søges inkluderet som målgruppe i aktiviteter, hvor det er relevant og som ressourcepersoner i andre aktiviteter. Hidtil har 12 forskellige etniske minoritetsforeninger deltaget i åbne arrangementer i Netværket.

Mens MENA Netværket i opstartsfasen har haft fokus på at skabe et netværk af danske organisationer, der har partnere i regionen, vil Netværket i den kommende periode styrke samarbejdet med andre faglige netværk i de aktiviteter, hvor det er relevant; herunder især Kønsnet og Børne- og Ungdomsnetværket. Redskabskurser på kønsområdet planlægges i et tæt samarbejde mellem KVINFO/EMHRN/MENA Netværket og Kønsnet, som har organiseret mange kurser i samarbejde med det hollandske KIT og har relevant materiale til rådighed. Tidligere har debattmøder om køn og MENA været annonceret gennem Kønsnet, ligesom oplægsholdere inviteret til Kønsnets konference om *Gendered Governance* i 2009 også holdt oplæg i MENA Netværks regi.

Der er ligeledes aftalt samarbejde med Børne- og Ungdomsnetværket. Koordinatoren af BU-Net vil således fungere som ressourceperson og sparringspartner i planlægningen af MENA Netværkets workshop i marts 2010 med fokus på unge, ligesom netværkene tænker at samarbejde om enkelte konkrete initiativer/redskabskurser/træningsmateriale – særligt under BU-Nets tema om unge og demokrati og indenfor det nye ung-til-ung initiativ. Således kan metodeudvikling og ressourcer udarbejdet af BU-Net også viderefremmes til MENA Netværkets medlemmer, og MENA Netværket kan f.eks. facilitere et peer review af BU-Nets træningsmaterialer i MENA-regionen.

Såfremt der i fremtiden identificeres aktiviteter, hvor andre faglige netværk besidder ekspertise, vil dette planlægges i samarbejde med det pågældende netværk. Ligesom MENA Netværket med tiden kunne blive en ressource, der kan spille ind i andre faglige netværk til at kvalificere diskussionerne og metodeudviklingen med erfaringer fra MENA-regionen. MENA Netværket vil også indgå i samarbejdet med alle de andre faglige netværk under NGO-forum til fælles faglige initiativer som f.eks. evaluerings- og dokumentationspraksis. Koordinatoren vil deltage i regelmæssige møder for alle de faglige netværk og vil her have mulighed for at identificere fremtidige samarbejdsflader.

5. Målsætninger og målgruppe

MENA Netværkets overordnede formål er "at styrke danske organisationers vidensdeling og kompetencer vedrørende de særlige forhold, der gælder i Mellemøsten/Nordafrika, for derved at styrke kvaliteten af den danske indsats i regionen".

Heraf følger Netværkets to målsætninger:

- styrke medlemsorganisationernes viden om MENA-regionen og kompetencer til at indgå i samarbejdsprojekter med partnere i MENA-regionen
- sikre informations- og erfaringsudveksling samt koordination mellem danske organisationer og offentlige institutioner, der arbejder i MENA-regionen

Konkrete målsætninger for aktiviteterne indenfor de to overordnede målsætninger:

- **Delmål 1:** Styrke medlemsorganisationers kendskab til de særlige forhold, der gør sig gældende i MENA og øge kapaciteten til at indgå i samarbejdsprojekter i regionen
- **Delmål 2:** Øge medlemsorganisationernes viden om køn og ligestilling i Mellemøsten og styrke organisationernes kapacitet til at integrere kønsaspekter i partnerskabsprojekter i MENA
- **Delmål 3:** Etablere samarbejde mellem medlemsorganisationerne og forskningscentre, institutioner og ressourcepersoner indenfor Netværkets faglige områder
- **Delmål 4:** Etablere faste systemer til informations- og erfaringsudveksling mellem medlemsorganisationerne

Netværkets primære målgruppe er organisationer og offentlige institutioner, der er involveret i partnerskabsprojekter i MENA-regionen. Udbyttet for de medvirkende organisationer er, at deres kendskab til regionen øges og deres kapacitet og kompetencer til at arbejde i regionen styrkes, hvilket forventes i sidste ende at forbedre kvaliteten af indsatsen i MENA-regionen. Samarbejdet forventes også at kunne øge synligheden i Danmark af medlemmernes arbejde i regionen. Ved at invitere ressourcepersoner fra regionen til aktiviteterne forventes der også at opstå synergi og styrkelse af civilsamfundet i regionen.

Netværket er åbnet for medlemskab for organisationer og offentlige institutioner, der er involveret i partnerskabsprojekter i MENA. En del af aktiviteterne er kun for medlemmer f.eks. arbejdsgrupper og redskabskurser, mens andre aktiviteter også er åbne for ikke-medlemmer. Her tænkes især på forskningsinstitutioner, medie-folk, studerende og etniske minoritetsforeninger.

6. Indikatorer og monitorering

Specifikke indikatorer for hver af de opstillede målsætninger:

Delmål 1 & 2:

- Mindst 40 af de danske NGOer og institutioner med aktiviteter i MENA-regionen har deltaget i seminarer, redskabskurser og arbejdsgrupper
- Mindst 75% af medlemmerne har bekræftet, at deltagelse i Netværkets aktiviteter har ført til ændret praksis i deres partnerskabsprojekter i regionen

Delmål 3:

- Samarbejde mellem MENA Netværket og forskningsinstitutioner er etableret

Delmål 4:

- Mindst 50% af medlemmerne har bekræftet, at nye mulige samarbejdsflader er blevet etableret gennem deltagelse i Netværket, og at der dermed er skabt synergi mellem forskellige organisationers programmer.

Følgende milepæle er opsat for 2010:

Delmål 1 & 2:

- Mindst 30 af de danske NGOer og institutioner med aktiviteter i MENA-regionen har deltaget i seminarer, redskabskurser og arbejdsgrupper
- 9 redskabskurser, seminarer og debatmøder af afholdt og dokumenteret
- 3 forskellige metoder til at initiere og facilitere arbejds- og erfaringsudvekslingsgrupper er afprøvet og evalueret
- Mindst 30% af medlemmerne vurderer selv, at deltagelse i Netværkets aktiviteter har fået dem til at vægte mainstreaming af køn i deres projekter højere, og at deres kapacitet til at gøre det er blevet styrket

- Mindst 50% af netværkets medlemmer vurderer selv, at de er blevet mere bevidste om den politiske, kulturelle, religiøse og sociale kontekst i MENA-regionen og indtænker det strategisk i projektsamarbejdet

Delmål 3:

- Repræsentanter for 3 forskningsinstitutioner har præsenteret og diskuteret deres nyeste forskning for og med MENA Netværkets medlemmer
- Yderligere 1 dansk forskningsinstitution har meldt sig ind i netværket

Delmål 4:

- Kortlægning af medlemmernes engagement i regionen er opdateret og delt med medlemmerne to gange årligt
- Mindst 40% af medlemmerne har bekræftet, at nye samarbejdsflader er identificeret gennem deltagelse i Netværket.

Succeskriterier/indikatorer for MENA Netværkets konsolidering:

- Medlemsorganisationer har deltaget gennem investering af tid, penge og arbejdsindsats
- En velorganiseret og informativ hjemmeside er opbygget
- Styregruppen har afholdt kvartalsmøder, og disse møder er dokumenteret

Koordinatorer er ansvarlig for den løbende monitorering af netværkets aktiviteter, hvilket primært sker som afrapportering og opsamling på afholdte kurser, seminarer og debatmøder. De kvartalsvise korte monitoreringsrapporter diskuteres så efterfølgende på Styregruppens møder. Et kort online spørgeskema til netværkets medlemmer primo 2011 tænkes at kunne monitorere milepælene for 2010. Senere i netværkets levetid kunne det også være relevant at bruge mere deltagerinddragende monitoreringsredskaber som *Most Significant Change*. Det er også forventningen, at samarbejdet mellem de forskellige faglige netværk under NGO-forum vil kunne bidrage med nye ideer til monitorerings- og evalueringsredskaber til netværks aktiviteter.

7. Aktiviteter

Der søges om støtte til perioden 1. april 2010 – 31. december 2011. De planlagte aktiviteter for 2010 er beskrevet nedenfor (se også bilag 12).

Aktiviteter	Forventede resultater
<p>Delmål 1: Styrke medlemsorganisationernes kendskab til de særlige forhold, der gør sig gældende i MENA, og øge kapaciteten til at indgå i samarbejdsprojekter i regionen</p> <p>a) Der vil blive gennemført seks <u>seminarer og redskabskurser</u> med det formål at styrke målgruppens kapacitet til at arbejde i MENA-regionen. Disse vil blive tilrettelagt på baggrund af medlemsorganisationernes specifikke behov defineret på årsmøderne, se bilag 13 for tentativ plan for 2010. Eksterne ressourcepersoner fra både forskningsverdenen og MENA-regionen samt medlemmernes praktiske eksempler på best og worst practice vil blive inddraget i seminarerne. Desuden kan der arrangeres debatmøder med det formål at give målgruppen en bedre viden om nye tendenser i MENA-regionen. Seminarer og redskabskurser arrangeres af koordinatoren eller af medlemmer, der har en særlig ekspertise eller interesse indenfor det pågældende felt. En arbejdsgruppe kan også tage ansvar for at arrangere aktiviteterne.</p>	<p>Aktiviteterne vil bidrage til:</p> <ul style="list-style-type: none"> - at øge vidensniveau om MENA-regionen - at styrke medlemmernes kompetence og kapacitet til at arbejde med partnerskabs-tilgang i MENA-regionen - at sikre erfaringsudveksling mellem medlemmerne - at styrke kvaliteten af medlemmernes arbejde med partnere i regionen

<p>b) Der vil blive etableret et mindre antal <u>arbejdsgrupper</u> af medlemmer med erfaring og interesse indenfor et specifikt fagligt område eller som rum til at have diskussioner af mere politisk karakter. Bl.a. er der ønske om et forum for en politisk diskussion af, hvilken rolle de danske organisationer spiller i Det Arabiske Initiativ i spændingsfeltet mellem dialog og udvikling, og der er etableret en erfaringsudvekslingsgruppe af organisationer, der administrerer puljer for Udenrigsministeriet. MENA Netværket er stadig af nyere dato og arbejder med at afprøve og identificere de mest relevante metoder til at engagere medlemmer i arbejds- og erfaringsudvekslingsgrupper. Det er erfaringen hidtil, som i andre netværk, at arbejdsgrupperne skal være målrettede, konkrete og relevante for, at medlemmer prioriterer tid på det. F.eks. planlægningen af en workshop i november 2009 om strategier og redskaber til mobilisering af unge var et initiativ, hvor en arbejdsgruppe sammen planlagde aktiviteten – og i processen med planlægningen mødtes organisationer på tværs og fandt sammen om fælles problemstillinger og udfordringer. Det er derfor en vigtig rolle for koordinatoren at facilitere den slags samarbejde på tværs af netværkets medlemmer i planlægning og gennemførelse af aktiviteter. I fremtiden tænkes det bl.a. at etablere arbejdsgrupper som opfølgning på redskabskurser - på den måde kan arbejdsgruppen også være et forum for erfaringsudveksling, sparring og fælles diskussioner om den praktiske brug af metoder og redskaber. Arbejdsgrupperne vil være af kortere eller længere varighed afhængigt af det valgte tema og medlemmernes behov. Arbejdsgrupperne kan også være online diskussionsgrupper, som kan fungere som et sparringsforum, hvor organisationer, der arbejder med samme problemstillinger, kan udveksle praksiserfaringer. Arbejdsgrupperne kan desuden medvirke til gennemførelse af netværkets hovedaktiviteter, herunder planlægning og afvikling af debattmøder, seminarer og kurser.</p>	
<p>Delmål 2: Øge medlemsorganisationernes viden om køn og ligestilling i Mellemøsten og styrke organisationernes kapacitet til at integrere kønsaspekter i partnerskabsprojekter i MENA</p> <p>c) Det vil blive afholdt et åbent <u>debatmøde</u> med kønsekspertter og kvindeorganisationer fra MENA mhp. at øge medlemsorganisationernes konkrete viden om kvinders stilling og kønsspørgsmål i regionen.</p>	<p>Aktiviteterne vil bidrage til:</p> <ul style="list-style-type: none"> - at køn og ligestilling vægtes højere i MENA samarbejdet - at styrke medlemmernes kapacitet til at integrere kønsaspekter

<p>d) Der vil blive organiseret 2 redskabskurser i, hvordan kønsaspekter integreres i partnerskabsprojekter i MENA. Det ene kursus vil introducere medlemmerne til eksisterende værktøjer fra bl.a. EMHRN og Kønsnet til at integrere kønsaspekter og inkludere praktisk træning. Det andet vil fokusere på, hvordan medlemmerne arbejder med køn i praksis og inddrage egne eksempler på <i>worst</i> og <i>best practice</i>. Alt efter hvor stor efterspørgslen er, og hvad deltagerne ønsker, kan disse kurser udvides til egentlige træningskurser og/eller tage form af kortere opfølgingsmøder. Danske organisationers arabiske samarbejdspartnere vil også blive inviteret til at deltage i redskabskurserne, så der bliver fokus på fælles læring. Dette vil ske i tæt samarbejde mellem MENA Netværket, KVINFO, Kønsnet og EMHRN.</p>	
<p>Delmål 3: Etablere samarbejde mellem medlemsorganisationerne og forskningscentre, institutioner og ressourcepersoner indenfor de faglige områder</p> <p>e) Netværket vil samarbejde med forskningsinstitutioner for at sikre, at udbygningen af medlemsorganisationernes kompetencer er forankret i den nyeste viden på området. Dette sker bl.a. ved at inddrage ressourcepersoner fra forskningsverdenen i planlægning og afholdelse af debatmøder, seminarer og redskabskurser.</p>	<p>Aktiviteterne vil bidrage til:</p> <ul style="list-style-type: none"> - at øge netværk og samarbejde med forskningsmiljøer - at formidle nyeste viden til netværkets medlemmer - at give forskere mulighed for at diskutere deres forskning med praktikere
<p>Delmål 4: Etablere systemer til informations- og erfaringsudveksling mellem medlemsorganisationerne</p> <p>f) Medlemmernes <u>aktiviteter</u> i MENA vil løbende kortlægges af koordinatoren med henblik på at sikre koordinering af indsatsen, identifikation af mulige samarbejdsflader og udveksling af erfaringer om nuværende og potentielle samarbejdsorganisationer. Det har før MENA Netværkets opstart været svært at have det fulde overblik over, hvilke organisationer, der lavede hvad i regionen, og der har derfor været et stort ønske om at have et sådan organisationskatalog tilgængeligt. Kortlægningen vil kun være tilgængelig for medlemmer, da oplysninger om samarbejdsorganisationerne kan være følsomme i regionen.</p> <p>g) Netværkets <u>hjemmeside</u> (www.menanet.dk) vil løbende blive opdateret med kalender for aktiviteterne mm. CKU er ansvarlig for håndtering af hjemmeside med input fra netværkskoordinatoren.</p> <p>h) I samarbejde med CKU benyttes det eksisterende <u>Nyhedsbrev</u> om Det Arabiske Initiativ med henblik på at informere om Netværket og annoncere aktiviteter.</p>	<p>Aktiviteterne vil bidrage til:</p> <ul style="list-style-type: none"> - at skabe synergi mellem forskellige organisationers programmer - at identificere mulige samarbejdsflader - at lære af hinanden - at sikre informationsdeling mellem medlemmer

i) KVINFO vil med input fra MENA Netværket og finansiering fra DAI etablere en <u>database</u> over folk med MENA ekspertise i Danmark. Da Netværkets medlemmer i høj grad vil være brugere af denne database, planlægges det i netværksregi at danne en baggrundsgruppe for at identificere behov og ønsker. j) Netværket vil også kunne yde støtte til organisationer, der beskæftiger sig med regionen for første gang – og <u>facilitere relevante samarbejds- og sparringsmuligheder</u> på tværs af Netværkets medlemmer. Der er bl.a. identificeret behov for og ønske om at lave et forum med råd og praktisk vejledning om kulturelle koder, logistik, sikkerhed mm. Temaer, som går på tværs af medlemmernes programmer, og hvor det kunne være omkostningsbesparende – særligt for nye og mindre organisationer - at drage nytte af andres erfaringer. Dette kunne f.eks. være i form af Q&A, opslagstavle eller faktaafsnit på hjemmesiden, et forum under pulje-arbejdsgruppen eller en mentor-/twinningordning, hvor organisationer, der er stærke på et bestemt felt, støtter en ny og mindre erfaren organisation.	

Selvom det ikke er kvantificeret i vedhæftede budget, medfinansieres en del af aktiviteter af medlemmers egne midler eller andre programmidler – dette sker bl.a. til dækning af rejseomkostninger for ressourcepersoner fra regionen eller som egentlig medfinansiering af redskabskurser/debatmøder.

Netværket vil ultimo 2010 indkalde alle medlemsorganisationer med henblik på at udarbejde en konkret handlingsplan for 2011. Det forventes dog, at Netværket fortsat vil arbejde indenfor de samme overordnede temaer, som medlemsorganisationerne tidligere har identificeret som de væsentligste fælles udfordringer. På nuværende tidspunkt ligger det dog fast, at aktiviteterne i 2011 vil inkludere:

- Udarbejdelse af et eller flere vidensprodukter baseret på temaer dækket af netværket i 2010
- En selvevaluering
- Et Netværksmøde med diskussion af evalueringen og Netværkets fremtid udover indeværende ansøgningsperiode.

8. Forudsætninger og risici

Netværket eksisterer i kraft af medlemmernes aktive indsats og engagement. Det er en risiko, at medlemsorganisationerne ikke prioriterer og allokerer ressourcer til arbejdet og engagementet i Netværket og dets arbejdsgrupper. Erfaringerne fra både MENA Netværket og andre netværk er, at det kan være svært at få medlemsorganisationer til at engagere sig i arbejdsgrupper pga. stort arbejdspress. Det er derfor vigtigt, at arbejdsgrupper baseres på behov fra medlemmerne og er praksis-orienterede, således at der kommer konkrete resultater ud af det arbejde, som medlemmerne lægger, og at resultatet er brugbart for organisationerne. Ellers er der en fare for, at organisationerne ikke i fremtiden vil afsætte tid til deltagelse i arbejdsgrupper eller seminarer/redskabskurser.

Ændrede politiske prioriteter og heraf følgende finansieringsmuligheder kan på længere sigt påvirke antallet af organisationer, der er involveret i partnerskabsprojekter i MENA-regionen. Dette forventes imidlertid ikke at påvirke MENA Netværket indenfor den ansøgte tidsramme.

9. Metoder og vidensdeling

Det er vigtigt, at kompetence- og kapacitetsudviklingen i Netværket sker med udgangspunkt i de danske organisationer og offentlige institutioners behov og erfaringer fra MENA-regionen i tæt samspil med den nyeste forskning på de tematiske områder. Det er ligeledes vigtigt for Netværkets arbejde, at de faglige temaer er praksisorienterede og let anvendelige for de deltagende organisationer. Det vil selvfølgelig være en opgave for den enkelte organisation at tilpasse Netværkets arbejde og konkrete kompetenceudvikling til egne og samarbejdsorganisationers specifikke behov i MENA.

MENA Netværkets medlemmer repræsenterer i sig selv en faglighed og professionel baggrund, erfaring og engagement ift. arbejdet i MENA, hvilket vil blive anvendt i arbejdsgrupperne og seminarerne. Netværkets medlemmer vil således både være ressourcer, bidragsydere og målgruppe i en gensidig vidensdeling og kapacitetsopbygning indenfor Netværket og vil aktivt bidrage til organisationernes indsats på området ift. deres partnere. Desuden vil ressourcepersoner fra forskningsverden samt relevante og profilerede personer fra MENA-regionen blive inddraget i seminarer, redskabskurser og debatmøder. Dette tætte samspil mellem praksis og ny forskning skal sikre, at udbygningen af medlemsorganisationernes kompetencer er forankret i partnerorganisationernes virkelighed samt den nyeste viden på området.

Netværket opsamler og sikrer vidensdeling på flere måder:

- Afholdelse af workshops med fokus på at dele erfaringer og viden
- Videreformidling af viden og erfaring via hjemmesiden
- Dokumentation af aktiviteterne
- Facilitering af arbejds- og erfaringsudvekslingsgrupper
- Mentor/twinning ordning mellem medlemmer
- Kortlægning af medlemmernes arbejde deles med alle medlemmer

Nogle af Netværkets aktiviteter vil være åbne for både medlemmer og andre med interesse for MENA-regionen. Åbne arrangementer vil bl.a. blive annonceret i Nyhedsbrevet om Det Arabiske Initiativ, Netværkets hjemmeside (www.menanet.dk), mailing-lister for MENA interesserede, medlemsorganisationernes hjemmesider mm. Netværkets faglige viden vil også kunne formidles via disse fora.

Der er søgt om et mindre beløb til dokumentation og vidensprodukter med henblik på at formidle den faglige viden ud til en bredere målgruppe i 2011.

10. Evaluering

Ultimo 2011 planlægges en kort selvevaluering foretaget af koordinatoren. Denne ville f.eks. kunne gennemføres gennem elektronisk spørgeskema til medlemmer og tidligere deltagere samt uddybende, opfølgende interview med enkelte medlemmer.

11. Fremtidsperspektiv

Medio/ultimo 2011 planlægges at indkalde alle medlemsorganisationer og andre involverede til en workshop om Netværkets fremtid. Mødet vil tage udgangspunkt i en kort selv-evaluering gennemført af netværkskoordinatoren.

Afhængig af erfaringen fra opstartsfasen kan der tænkes flere scenarier:

1. Der søges om støtte til en ny fase af MENA Netværket fra Bevillingen til Faglige netværk

2. Der søges om støtte til et mindre antal konkrete aktiviteter fra samme bevilling
3. Netværket bliver selvfinansierende
4. Netværket nedlægges som formelt netværk med sekretariat

Uanset beslutningen om Netværkets fremtid forventes den opbyggede kapacitet og de etablerede samarbejdsrelationer at videreføres.

12. Øvrige relevante oplysninger vedrørende netværket

N/A

BILAG:

Lead agency (juridisk og økonomisk ansvarlig organisation)

Relevante bilag vedlægges: vedtægter, seneste årsberetning, senest reviderede årsregnskab, liste med navne på bestyrelsesmedlemmer og liste over relevante projekter i forhold til det valgte tema/netværket. (Angiv titel, land, bevilliget beløb og projektperiode).

Bilag 1. MS vedtægter

Bilag 2. MS Årsberetning for 2008, inklusiv revideret årsregnskab

Bilag 3. MS bestyrelse

Bilag 4. Liste over MS relevante projekter i forhold til MENA Netværkets tema

Øvrige organisationer i netværket

Liste over relevante projekter i forhold til det valgte tema/netværket. (Angiv titel, land, bevilliget beløb og projektperiode).

Bilag 5. Liste over medlemsorganisationer

Bilag 6. Kortlægning af medlemsorganisationers aktiviteter i Mellemøsten/Nordafrika

Netværket

Relevante bilag vedlægges: netværkets vedtægter, referat fra konstituerende møde, dokumentation for valg af ansvarlig organisation, referat fra seneste medlemsmøde (årsmøde, generalforsamling, e.l.), senest årsregnskab for netværket, liste med navne på medlemmer af besluttede organ (f.eks. styregruppe) og liste over øvrig finansiering modtaget til netværkets aktiviteter inden for de sidste 5 år (Angiv titel, land, bevilliget beløb og projektperiode).

Bilag 7. Referat fra konstituerende møde 9. december 2008 (inklusive dokumentation for valg af MS som ansvarlig organisation)

Bilag 8. Referat fra Opstartsmøde 29. maj 2009

Bilag 9. Medlemmer af Styregruppen

Bilag 10. Hittidig finansiering af netværkets aktiviteter

Øvrige bilag:

Bilagsnr.	Bilagstitel:
Bilag 11	Opgavebeskrivelse for Netværkets Sekretariatsfunktion
Bilag 12	Tentativ aktivitetsplan for 2010
Bilag 13	Aktivitetsplan for 2009